

# Replik: Per Molander desinformerar – alla företagsstorlekar behövs

Dagens Nyheter den 28 oktober 2020

Med jämna mellanrum lanseras det stora avslöjandet vad gäller de små företagens samhällsekonomiska effekter. Nu är det dags igen. Per Molander har okritiskt tagit till sig budskapet i Atkinson och Linds Big is Beautiful från 2018. Som forskare blir vi bedrövade när före detta generaldirektörer målar breda policyslutsatser baserat på enstaka populärvetenskapliga verk. Det är inte den kunskapsbaserade diskussion som Sverige behöver. Molander har rätt i att stödpolitiken behöver ses över, men hans övriga påståenden är felaktiga och saknar stöd i forskningen.

**Produktivitet.** Att genomsnittlig produktivitet är lägre i unga och mindre företag, samt att ett fåtal av dem lyckas bli stora, är väl belagt inom forskningen sedan årtionden. Något annat är inte att förvänta sig. Nya och unga företag utmanar existerande bolag att vässa sin produktion och bidrar på detta sätt till förbättrad konkurrens och välfärdsvinster. Molander blandar här ihop korten genom att likställa egenföretagande i olika länder med små och unga företag.

**Innovation.** Nya, små och större företag kompletterar varandra i olika former av innovationsblock. Mindre och unga företag bidrar med de riktigt radikala och nydanande innovationerna eftersom större företag är ovilliga att slå undan benen för den produktion de redan har. I allt högre utsträckning lägger även större bolag ut forskning och utveckling på mindre företag. Innovativa unga företag köps också ofta upp av större bolag innan de hunnit växa sig stora. Beroende på hur detta organiseras påverkas produktiviteten liksom vem som slutligen äger och marknadsför innovationen.

**Sysselsättningseffekter.** Molander bortser från den omfattande forskning som finns om sysselsättningseffekter av olika slags företag. Entreprenörsdrivna företag, ofta just mindre företag, har en oproportionerligt stor effekt på sysselsättning. Det gäller dock inte alla sådana företag, utan framförallt humankapitalintensiva och högteknologiska unga företag. Samtidigt slås en stor del av de mindre företagen ut tidigt, vilket är förväntat när nya produkter och tjänster testas på marknaden. Många små företag som inte växer har också en potential att växa under andra institutionella betingelser. Även om dessa företag inte blir de mest nydanande och sysselsättningsskapande är de ofta integrationsmotorer och erbjuder arbetstillfällen för de som i dag har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

**Stödpolitiken.** Vi håller med Molander om att stödpolitiken till stora delar fallerar. I Sverige spenderas årligen cirka 40 miljarder på stöd till näringslivet utan att någon egentligen vet vad dessa genererar för effekter. Detta beror på att det genomförs ett mycket blygsamt antal effektutvärderingar, trots att metod och möjlighet finns (SOU 2016:72). I stället för att se effektutvärderingar som ett medel för att utvärdera och kanalisera stöd på bästa sätt upplevs de ofta som ett hot av beslutsfattarna.

**Pontus Braunerhjelm**

**Sven-Olov Daunfeldt**  
**Johan Eklund**  
**Magnus Henrekson**  
**Karl Wennberg**